

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การทอผ้าเป็นงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทยมานานแล้ว แต่ไม่มีการจดบันทึกไว้เป็นหลักฐานว่าเริ่มทำกันมาตั้งแต่ยุคสมัยใด จากหลักฐานโบราณวัตถุที่นักโบราณคดีขุดพบในดินแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือหลายแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่พบในแหล่งโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ที่บ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ได้พบเศษผ้าที่ติดกับเครื่องมือ เครื่องประดับโลหะ เมื่อนำมาตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์แล้วเห็นชัดเจนว่าเป็นเศษผ้าที่ทำด้วยปอชนิดหนึ่ง โดยทำเป็นลายขัดหนึ่ง ฝีมือน่าจะขึงหยาบ และแหล่งที่พบโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ดอนกอก อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ได้พบขวานเหล็กชนิดคมกว้าง มีเศษผ้าและเกล็ดติดอยู่เช่นกัน จากหลักฐานดังกล่าวสันนิษฐานกันว่า มนุษย์ที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้สมัยนั้น น่าจะรู้จักการทำไร่ป่านหรือปอ เพื่อนำเอามาทำเป็นเครื่องนุ่งห่มกันบ้างแล้ว ส่วนเศษผ้าที่ติดอยู่กับเครื่องมือเครื่องใช้ดังกล่าว เป็นเพราะความเชื่อและประเพณีการทำศพ กล่าวคือ ญาติพี่น้องของผู้ตายจะใช้ผ้าห่อเครื่องมือ เครื่องประดับโลหะ และเมล็ดข้าวเปลือกนำไปฝังไว้ในหลุมฝังศพพร้อมกัน เป็นการอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ตายนั่นเอง (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2531 : 196-197)

วิวัฒนาการการทำเย็บป่านปอมาทำเป็นเครื่องนุ่งห่ม ปรากฏหลักฐานในสมัยประวัติศาสตร์ โดยพ่อค้าจากอินเดีย จีน อาหรับ นำเครื่องนุ่งห่มเข้ามาจำหน่ายและแลกเปลี่ยนสินค้าในประเทศไทย ชาวไทยจึงมีโอกาสดูแลเรียนรู้วิธีการทอผ้า การประดิษฐ์ลวดลาย ตลอดจนการย้อมสีผ้าให้มีสีสันสวยงามมากยิ่งขึ้น การทอผ้าจึงกลายเป็นหัตถกรรมที่สำคัญในครัวเรือนสืบมา ซึ่งผู้ใหญ่จะเป็นผู้สอนบรรดาลูกหลานของตน โดยเฉพาะเด็กผู้หญิงให้สามารถทอสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนได้ จนมีคำกล่าวต่อๆ กันว่า “ขามว่างจากนา ผู้หญิงทอผ้า ผู้ชายจักสาน” ผลผลิตจากการทอผ้าที่ปรากฏนอกจากเครื่องนุ่งห่มแล้ว จะเป็นจำพวกสิ่งของที่จำเป็นสำหรับการออกเรือน หรือการแยกครัวเรือนภายหลังแต่งงาน เช่น หมอน ที่นอน ผ้าปู ฯลฯ เป็นต้น (สุมาลย์ โรมัส. 2515 : 1-2 ; อ้างถึงใน วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2531 : 200)

อย่างไรก็ตามการทอผ้าในสมัยนั้น โดยทั่วไปเป็นเพียงกิจการที่ดำเนินการเพื่อใช้ในครัวเรือนเท่านั้น ยังไม่ได้ผลิตเพื่อจำหน่ายเป็นสินค้าอย่างกว้างขวางเช่นในปัจจุบัน

การผลิตผ้าพื้นเมืองแบบดั้งเดิมยังคงเหลือให้พบเห็นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และบางพื้นที่ของภาคเหนือเท่านั้น ส่วนการทอผ้าในภาคกลาง และภาคเหนือตอนล่างได้เลิกทำการผลิตไป เพราะเกษตรกรได้หันไปผลิตข้าวเพื่อส่งออกแทน และหันไปซื้อเสื้อผ้าที่ผลิตจากต่างประเทศ ซึ่งมีสีสันสวยงามและราคาถูกกว่า เป็นเหตุให้การทอผ้าพื้นเมืองยังคงเหลืออยู่ในภาคเหนือตอนบน และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพ่อค้าชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาค้าขายในยุคต้นรัตนโกสินทร์ เข้าไปไม่ถึงภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีชื่อเสียงและปรากฏเป็นเอกลักษณ์ของภูมิภาคนี้ ได้แก่ ผ้าฝ้าย และผ้าไหมที่ทอเป็นลายมัดหมี่ กับผ้าฝ้ายที่ทอเป็นลายขิด (วิมลพรรณ ปิตร์วัชชัย. 2516 :15-17)

จากหลักฐานการทอผ้าที่มีมาตั้งแต่อดีตตามที่กล่าวมาแล้วนั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่าการทอผ้าที่พบในอีสานเป็นการทอผ้าแบบหัตถกรรมดั้งเดิม จัดว่าเป็นงานหัตถกรรมที่ต้องใช้ฝีมือในการผลิต ผสมผสานเข้ากับการฝึกฝนและความคิดสร้างสรรค์จนเกิดทักษะที่สั่งสมสืบทอดต่อกันมาจากบรรพชน จนปรากฏเป็นผลงานหัตถกรรมที่มีคุณค่าทั้งด้านประโยชน์ใช้สอย และคุณค่าทางความงาม โดยเฉพาะในภาคอีสานเป็นภูมิภาคที่มีการทอผ้าพื้นเมืองมากที่สุดของประเทศไทย เนื่องจากภาคอีสานเป็นบริเวณที่มีกลุ่มชนหลายเชื้อสายอาศัยอยู่ ประชากรส่วนใหญ่มีเชื้อสายไทยลาว ชาวอีสานส่วนใหญ่มีศิลปวัฒนธรรมร่วมกันจะมีความแตกต่างกันก็เพียงรายละเอียดปลีกย่อยเท่านั้น

ปัจจุบันนี้การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมได้มีการปรับปรุงพัฒนาในด้านเทคโนโลยีระบบเกษตรอุตสาหกรรม โดยส่วนหนึ่งประกอบเป็นอาชีพหลักและอีกส่วนหนึ่งประกอบเป็นอาชีพเสริม อย่างไรก็ตามการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมก็เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่ทำให้เกษตรกรมีรายได้ตลอดทั้งปี และเกษตรกรจะต้องให้ความสำคัญต่อการสร้างสวนหม่อนพันธุ์ใหม่ และการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีการผลิตแบบครบวงจรอีกด้วย (สมหญิง ชูประยูร. 2546 : 8)

ผ้าไหมไทย (Thai Silk) เป็นผลิตภัณฑ์ที่น่าชื่นชม และมีชื่อเสียงก้องโลก แม้แต่การบินไทยซึ่งเป็นสายการบินแห่งชาติยังนำไปใช้เป็นคำขวัญว่า “Smooth as Silk” (สมหญิง ชูประยูร. 2546 : 28) เนื่องจากผ้าไหมไทยมีคุณลักษณะพิเศษและเอกลักษณ์ที่โดดเด่นตรงที่มีความงามเฉพาะตัว นุ่มเนียน และเลื่อมมันมีความสวยงาม มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั่วโลก (พุทธชาติ สีปายะคุณ. 2542 : 8)

การทอผ้าไหมเป็นอาชีพที่มีการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม คือเป็นการทำในระดับครัวเรือนที่เป็นอาชีพเสริม ซึ่งโดยส่วนใหญ่เกษตรกรจะประกอบอาชีพหลักคือ การเกษตร เมื่อว่างจากการทำการเกษตรกลุ่มแม่บ้านในหมู่บ้านก็จะหาอาชีพเสริมมาทำแทน การทอผ้าไหม

จะเป็นอาชีพเสริมที่กลุ่มแม่บ้านเลือกมาประกอบเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากส่วนหนึ่งก็เป็นอาชีพที่มีการถ่ายทอดทางครอบครัว สามารถทำอยู่กับบ้านได้ และที่สำคัญเป็นอาชีพที่บ่งบอกความเป็นผู้หญิง (สมหญิง ชูประยูร. 2546 : 12) และยังทำให้สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวอีกด้วย แต่ปัจจุบันนี้การทอผ้าไหมสามารถนำมาประกอบเป็นอาชีพหลักอาชีพหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดรายได้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอตลอดปี เปรียบเสมือนเป็นเงินเดือน เพราะรายได้เกิดขึ้นได้ทุกเดือน หากผู้ประกอบการอาชีพมีความสนใจและตั้งใจในการประกอบอาชีพนี้ การประกอบอาชีพทอผ้าไหมนี้ ผู้ประกอบการจะต้องมีความมุ่งมั่น ขยัน และจะต้องมีการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ นำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มลูกค้า และการประกอบอาชีพ ทอผ้าไหมจะต้องดำเนินการให้เป็นธุรกิจ ไม่ใช่การดำเนินการในระดับครัวเรือนเท่านั้น ดังนั้น ในระดับหมู่บ้านการที่จะดำเนินการในเรื่องการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมให้เป็นเชิงธุรกิจจึง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดตั้ง ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนหรือหมู่บ้านมีการรวมตัวกัน นำหลักการของธุรกิจชุมชนเข้ามาใช้ ซึ่งแนวทางของธุรกิจชุมชนคือ การพัฒนาธุรกิจโดยใช้ ภูมิปัญญาของชุมชนเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของท้องถิ่น เกิดการเรียนรู้ได้ง่าย การลงทุนน้อยลง ไม่ใช่พึ่งพิงองค์ความรู้จากชาวต่างประเทศทั้งหมด เป็นธุรกิจที่บุคคลหรือ องค์กรในชุมชนเป็นเจ้าของและมีการประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น พัฒนาชุมชนเพื่อดำเนินการแปรรูป การค้าและการบริการที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน เพื่อนำไปสู่ การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีต่อไป (กรมการพัฒนาชุมชน. 2544 : 83)

อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ประชาชนโดยส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80 มีการประกอบอาชีพการเกษตร โดยเฉพาะการทำนา หลังจากหมดฤดูการทำนาประชาชนวัยแรงงานก็จะมีการย้ายถิ่นฐานเพื่อไปทำงานที่อื่น ๆ เช่น การไปทำงานก่อสร้าง การรับจ้างตัดอ้อย เป็นต้น ประชาชนโดยส่วนใหญ่ที่อยู่เฝ้าบ้านจะเป็นกลุ่มแม่บ้าน เด็ก ผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้านก็จะใช้เวลาในการประกอบอาชีพเสริมคือ การทอผ้า ซึ่งจะมีการดำเนินการดังกล่าวกับแม่บ้านเกือบทุกครัวเรือน (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย. 2545 : 6)

กลุ่มแม่บ้านในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีอาชีพทอผ้าไหม ตั้งแต่บรรพบุรุษ แม้ว่าในอดีตหลายสิบปีที่ผ่านมา ชาวบ้านจะทอผ้าไหมเพื่อใช้ในครัวเรือนและเป็นของฝากพี่น้องที่มาเยี่ยมเยือนเป็นครั้งคราว หรืออาจจะนำผ้าไหมไปประกอบพิธีกรรมต่างๆ ตามจารีตประเพณีของชุมชน การผลิตในระยะเริ่มแรกนั้นเป็นแบบหัตถกรรมเพื่อใช้สอยกรรมวิธีในการผลิตจะใช้แรงงานในครัวเรือน โดยเฉพาะผู้หญิงเป็นสำคัญ ต่อมาเมื่อมีผู้สนใจเข้ามาติดต่อซื้อขายผลิตภัณฑ์ผ้าไหมต่างๆ มากขึ้น จึงขยายการผลิตเพิ่มขึ้น เป้าหมายการผลิต

เปลี่ยนไปเป็นเพื่อการจำหน่าย เพื่อนำเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน แต่ยังคงใช้แรงงาน อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในครัวเรือนเช่นเดิมทุกขั้นตอน นับตั้งแต่การปลูกหม่อน เลี้ยงไหม การสาวไหม ค่องไหม คั่นไหม มัดหมี จนกระทั่งทอเป็นผืน แต่ขั้นตอนการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ต้องใช้เวลานานในการเลี้ยงไหมแต่ละรุ่น และบางครั้งอาจประสบปัญหาตัวหม่อนเกิดโรค และเกิดปัญหากับเส้นไหมที่เลี้ยงเอง ดังนั้น กลุ่มแม่บ้านที่ทอผ้าไหมเพื่อการค้า จึงเลิกขั้นตอนการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม หันไปซื้อเส้นไหมจากร้านค้า พ่อค้าคนกลาง หรือจากเพื่อนบ้านที่ยังปลูกหม่อนเลี้ยงไหมอยู่

ในช่วงปี พ.ศ. 2539-2540 ประเทศไทยประสบภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อทุกชนชั้น ในสังคมให้มีความลำบากในการครองชีพ โดยเฉพาะชาวชนบทที่อ่อนแออยู่เดิมให้เลวร้ายยิ่งขึ้น ชาวอำเภอพยุหะคีรีก็เป็นส่วนหนึ่งที่ได้รับผลกระทบประสบภาวะวิกฤติไปด้วย จากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำดังกล่าว รัฐบาลได้ปรับปรุงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในขณะนั้น โดยกำหนดให้มีแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคมชนบท ให้เริ่มจากจุดแข็งในสังคมโดยใช้ทุนทางสังคม (Social capacity) ที่มีอยู่ทุกภาคส่วน ระดมองค์ประกอบในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ชุมชน” หรือการรวมกลุ่ม (ประเวศ วะสี. 2542 : 1)

จังหวัดมหาสารคาม ได้ปรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้เป็นไปตามแผนระดับประเทศ โดยให้ความสนใจกับชุมชนที่ดำเนินธุรกิจภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นอันดับแรก เพื่อลดขั้นตอนในการฝึกอบรมเพิ่มทักษะ และเป็นผู้นำจุดแข็งของสังคมนั้นมาพัฒนาให้การสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน รูปแบบ วิธีการรวมกลุ่ม ตลอดจนแนวทางการตลาด ตามศักยภาพการทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้านในเขตอำเภอพยุหะคีรี ได้รับ การสนับสนุนให้ ทอผ้าไหมเพื่อการค้า เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้ชาวบ้าน มีงานทำอยู่ในภูมินาตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา สภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการทอผ้าไหมของกลุ่มแม่บ้าน ปัญหาการทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้านและแนวทางแก้ไขปัญหาการทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้าน ในเขตอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำข้อเสนอแนะจากการวิจัยมาใช้ประโยชน์แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผน และหาแนวทางในการดำเนินการพัฒนาปรับปรุง การทอผ้าไหมเพื่อการค้าให้ดียิ่งขึ้น เพื่อก่อให้เกิดรายได้ให้แก่ครอบครัวของกลุ่มแม่บ้านอย่างต่อเนื่องตลอดไป ดังคำขวัญของจังหวัดมหาสารคามที่ว่า “พุทธมณฑลอีสาน ถิ่นฐานอารยธรรม ผ้าไหมล้ำเลอค่า ตักสิลานคร”

และคำขวัญของอำเภอ พัทลุงภูมิพิสัยที่ว่า “ถิ่นข้าวหอมมะลิเลื่องชื่อฝมือทอผ้าไหม ศิลปอาชีพ น้ำพระทัย ทูंगกุลาร้องไห้งามตา”

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้านในเขตอำเภอ พัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้านในเขตอำเภอ พัทลุงภูมิพิสัย ที่มีอายุ และรายได้แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้าน ในเขตอำเภอพัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัญหาการทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้านในเขตอำเภอพัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก
2. กลุ่มแม่บ้านในเขตอำเภอพัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุและรายได้ต่างกันมีปัญหาการทอผ้าไหมเพื่อการค้าแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาปัญหาการทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้านในเขตอำเภอ พัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ด้านประชากร คือ กลุ่มแม่บ้านที่ประกอบอาชีพการทอผ้าไหมเพื่อการค้า ที่อาศัยอยู่ใน จำนวน 114 คน ในเขตอำเภอพัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 12 ตำบลประกอบด้วย ตำบลก้ามปู ตำบลนาสีนวล ตำบลเมืองเตา ตำบลเวียงสะฮาด ตำบลเวียงชัย ตำบลเม็กดำ ตำบลลานสะแก ตำบลราษฎร์เจริญ ตำบลราษฎร์พัฒนา ตำบลหนองบัวแก้ว ตำบลเมืองเสือ ตำบลการเอน (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ พัทลุงภูมิพิสัย. 2548)
2. ด้านพื้นที่ คือ เขตพื้นที่อำเภอพัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ คุณลักษณะของกลุ่มแม่บ้านที่ทอผ้าไหมเพื่อการค้า ในเขตอำเภอพัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่

3.1.1 อายุ

3.1.2 รายได้

3.2 **ตัวแปรตาม** คือ ปัญหาการทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้าน
ในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **กลุ่มแม่บ้าน** หมายถึง กลุ่มแม่บ้านที่ทอผ้าไหมเพื่อการค้า ในเขตอำเภอ
พยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. **รายได้** หมายถึง รายได้ต่อเดือนของกลุ่มแม่บ้านจากการทอผ้าไหมเพื่อการค้า
3. **การทอผ้าไหมเพื่อการค้า** หมายถึง การทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้าน
โดยการนำหลักการของธุรกิจชุมชนมาใช้เพื่อประกอบอาชีพการทอผ้าไหม โดยการรวมกลุ่ม
บุคคลในชุมชนแล้วประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการแปรรูป
การค้าและการบริการเกี่ยวกับผ้าไหม
4. **ปัญหาการทอผ้าไหม** หมายถึง ปัญหาการทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้าน
ในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการผลิตและ
ด้านการตลาด
5. **ปัญหาการทอผ้าไหมด้านการผลิต** หมายถึง ปัญหาการผลิตในการทอผ้าไหม
เพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้านในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย
การขาดความรู้ความสามารถในการเลี้ยงไหม การขาดทักษะในการทอผ้าไหม เส้นไหมมี
ไม่เพียงพอหรือราคาสูง ต้นทุนในการผลิตผ้าไหมสูง ขั้นตอนในการผลิตผ้าไหม มีความยุ่งยาก
ซับซ้อน วัสดุที่ใช้ในการทอผ้าไหม ไม่มีความแปลกใหม่ ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน
ราชการที่เกี่ยวข้อง คุณภาพของผ้าไหมยังไม่เป็นที่ยอมรับของตลาด และขาดแรงงานช่วย
ในการผลิต
6. **ปัญหาการทอผ้าไหมด้านการตลาด** หมายถึง ปัญหาการตลาดในการทอผ้าไหม
เพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้านในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย
การมีคู่แข่งจำนวนมาก ไม่ทราบความต้องการของลูกค้า ตลาดการขายผ้าไหมมีน้อย ลูกค้าที่นิยม
ผ้าไหมมีน้อย ไม่สามารถแข่งขันกับพ่อค้าคนกลางได้ ไม่ได้รับการส่งเสริมการขายจาก
หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง การประชาสัมพันธ์การขายไม่มี รูปแบบการขายไม่เป็นที่ดึงดูด
ลูกค้า ไม่มีความรู้ในการหาตลาด ไม่มีความรู้ในการประชาสัมพันธ์ ไม่มีทักษะในการขาย

ไม่สามารถรวมกลุ่มเพื่อต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง ขาดแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการ ขยาย
การผลิตผ้าไหม และ ขาดความรู้ในการขยายตลาด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัยจะสามารถนำไปเป็นข้อมูลแก่หน่วยงานในการให้
การสนับสนุน และส่งเสริมกลุ่มแม่บ้านที่ทอผ้าไหมในพื้นที่ ให้มีการพัฒนากระบวนการทอผ้า
ไหมเพื่อการค้ามากที่สุดในการวางแผนแก้ปัญหา ให้การทอผ้าไหมของกลุ่มแม่บ้านมี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY